

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH.

Stan zachowania poszczególnych elementów dzwonnicy wymaga usunięcia szkodliwych nawarstwień, wymiany najbardziej zniszczonej substancji drewnianej w celu przywrócenia tradycyjnego kształtu, odpowiednich wytrzymałości konstrukcyjnych osłabionych elementów, rekonstrukcję pierwotnego wyglądu całej budowli, przy zachowaniu maksymalnej ilości oryginalnego materiału.

Z tego powodu wszystkie prace prowadzić ostrożnie z dążeniem do maksymalnego zachowania i powtórnego wykorzystania istniejącej substancji budowlanej. Należy rozważyć wymianę tylko nieodwracalnie zniszczonych belek w zakresie istotnym dla stabilizacji konstrukcji budowli.

1. Dokładne oczyszczenie konstrukcji dzwonnicy z brudu i kurzu oraz fragmentów zniszczonego drewna przy użyciu pędzli, szczotek ryżowych i odkurzaczy przemysłowych, bez stosowania niszczących drewno szczotek stalowych (zalecane spalanie luźnych fragmentów ze względu na siedlisko grzybów).
2. Po odczyszczeniu konstrukcji należy sprawdzić dokładnie konstrukcję i stan połączeń ciesielskich, szczególnie stan rygli i zastrzałów i przewidzieć konieczność wzmocnienia i zabezpieczenie tych elementów w przypadku podjęcia decyzji o całościowym przenoszeniu obiektu.
3. Całość elementów poddać wstępnym zabiegom konserwatorskim w celu maksymalnej eliminacji biotycznych czynników degradujących drewno tj. przeprowadzić zabiegi dezynfekcji i dezynsekcji – należy stosować preparaty przeznaczone do stosowania w zabytkach, np. firmy ALTAX Boramon niszczący grzyby domowe i pleśniowe, preparat owadobójczy oraz do zwalczania glonów lub preparaty biobójcze firmy Remmers, czy też innych renomowanych firm o sprawdzonej jakości. Ze względu na konieczność zachowania maksymalnej ilości drewna zabytkowego w miejscach osłabionych należy przeprowadzić utwardzenie drewna (Osolan w toluenie, Epoxi-Holtzverfestigung firmy Remmers lub Palaroid B-72 w toluenie).
4. Przed demontażem oznakować poszczególne elementy konstrukcji wg zasady: ściana wg stron świata (P – południowa, N – zachodnia, W – wschodnia, Z – zachodnia; słup P (południowy): A, B, słup N (północny): A, B poziom 1, 2, 3 itd. Znakowanie wykonać w sposób trwały, nie niszczący drewna np. małe blaszki, małe tabliczki z tworzywa zamontowane na poszczególnych elementach lub w inny wybrany przez wykonawcę sposób, przy zachowaniu w/w zasady trwałości znakowania tylko na czas demontażu, i czytelności pochodzenia poszczególnych elementów w celu ich prawidłowego złożenia. Sposób demontażu i znakowania ustalić z konserwatorem zabytków nadzorującym realizowane prace.
5. W trakcie demontażu muszą zostać oddzielone elementy bardzo silnie zniszczone od drewna o niewielkim stopniu porażenia przez szkodniki biologiczne lub bez objawów zniszczenia. Drewna silnie zniszczonego nie wolno przenosić na nową działkę budowlaną. Części te należy dokładnie pomierzyć i sfotografować w celu wykonania prawidłowej rekonstrukcji wymienianych elementów, następnie należy je spalić, przy zachowaniu przepisów przeciwpożarowych. Rozbiórkę rozpocząć od demontażu ruchomych elementów: obrazu i drzwi, następnie szalunku w sposób umożliwiający odzyskanie wszystkich elementów, także takich